

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. VIII. De Impedimento Criminis, & Raptus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

& Novercam, simul tamen praecipit, ne huiusmodi matrimonia ante talem prohibitionem contracta dissolvantur; quod evidenter demonstrat, talia matrimonia non esse iure naturae irrita.

V. Quæritur secundo; Quem effectum pariat affinitas superveniens matrimonio; Verbi gratia, si Titius committat incestum cognoscendo sororem, vel consobrinam suæ uxoris?

Respondeo, duplicem esse effectum talis incestus; Primus est, quod Titius non possit petere debitum a sua uxore, antequam dispensetur, saltem a Mendicante privilegiato; quamvis possit, & teneatur reddere debitum. Secundus est, quod mortua uxore, non possit aliam ducere, ex cap. i. de eo, qui cognovit consanguineam; quod si aliam ducat, non potest ab ea petere debitum: Quamvis hæc poena ex Sanch. lib. 7. disp. 17. non sit in usu.

ARTICULUS VIII.

De Impedimento Criminis, & Raptus.

- I. Crimen Homicidii, Adulterii, & Raptus matrimonium dirimunt.
- II. Plura requiruntur, ut Homicidium pariat hunc effectum.
- III. Quid requiritur, ut Adulterium dirimat Matrimonium?
- IV. Promissio facta a Titio femina de illa ducenda post mortem suæ uxoris est illicita simul, & invalida.
- V. Raptus quid sit? Et quando matrimonium dirimat?
- VI. Validum est matrimonium inter Raptores, & Raptam, si ea volente, & invito dumtaxat parentibus rapiatur.

I. Impedimentum Criminis est Ecclesiasticum; unde apud Infideles matrimonium non dirimit. Cri-

men autem, quod inter fideles matrimonium dirimit, duplex est iure antiquo, videlicet Homicidium, & Adulterium, quibus iure novo ex Trident. additum est tertium, videlicet crimen Raptus.

II. Quæritur nunc primo; Quanam condiciones requirantur, ut homicidium dirimat matrimonium?

Respondeo cum Bonac., & aliis communiter, ad hoc, ut matrimonium Titii, verbi gratia, cum Terefia sit invalidum, requiri primo, ut Titius occiderit Bertam suam uxorem, vel per se, vel per alium: (& eadem est ratio, si Berta occiderit suum maritum, ut invalide cum alio contrahat) Secundo, ut tam vir, scilicet Titius, quam femina, videlicet Terefia, qui matrimonium contrahunt, conspiraverint in mortem primæ uxoris, puta Bertæ; unde si solus Titius, vel sola Terefia machinata sit mortem Bertæ, matrimonium non dirimitur, nisi quando cum homicidio simul intercessit adulterium. Tertio, ut machinatio mortis Bertæ facta sit ad eum finem, quod contrahatur matrimonium cum Terefia. Addit Perez, & Vasq. quod quando committitur ab his homicidium cum intentione contrahendi matrimonium, talis intentio debeat manifestari exteriorius, ut talem poenam inducat. Ratio est, quia cum Ecclesia non iudicet de internis, non apponit impedimenta matrimonii propter solos actus internos.

III. Quæritur secundo; In quibus casibus adulterium dirimat matrimonium?

Respondeo, dirimere matrimonium primo, quando præter adulterium intervenit homicidium alterius conjugis commissum ad hunc finem, ut inter adulteros matrimonium contrahatur, ut modo diximus. Secundo, quando præter adulterium intercedit, seu potius

tius intentatur matrimonium inter adulteros, vivente conjuge alterius; requiritur tamen, ut uterque conscius sit, quod copula, quam habent, sit adulterium, eo quod conjux alterius sit superstes. Tertio, quando præter adulterium intervenit promissio matrimonii inter adulteros, sive promissio facta sit ante, sive ab uno tantum adultero, sive ab utroque, ut docent communiter contra Henr.; dummodo promissio non fuerit ficta, ut docet Bonac. contra Sanch., & fuerit acceptata.

IV. Notandum tamen, quod si Titius promittat Teresiam matrimonium contrahendum post mortem Bertæ suæ uxoris, peccat tam Titius promittens, quam Teresia acceptans, ut docent communiter cum Sanch. ex cap. final. de eo, qui duxit in matrimonium. Ratio est, quia daretur ansa captandæ mortis Bertæ; immo talis promissio non solum esset illicita, sed etiam invalida, ex Sanch., & Bonac.; cum jus tali promissioni resistat, ex leg. final. ff. de Pactis.

V. Quæritur tertio; Quid sit Raptus, & quando dirimat matrimonium?

Respondeo, Raptum esse proprie, quando Persona aliqua per vim de loco in locum adducitur, ut Raptor illam habeat in sua potestate: In hoc enim Rapina distinguitur a furto, quod per Rapinam inferatur vis aut Domino, aut illi, cui res, quæ surripitur a Domino, commissa est; secus vero per furtum: Quare si Titius rapuit hoc pacto Bertam, ipsa repugnante, vel causa matrimonii, vel saltem (ut docet Sanch., & Sâ contra Perez) causa libidinis, matrimonium cum illa est invalidum, donec Berta extra Titii potestatem adducta, ac loco tuto, & libero restituta, plene liberè in illud consentiat; tunc enim valide contrahunt, ex Tridentino sess. 24. cap. 6.: Ubi additur, quod Raptor

Pars VII.

debeat illam docere arbitrio Judicis, sive eam ducat, sive non; & tam Raptor, quam præbentes illi auxilium, aut favorem ipso jure sint excommunicati, & perpetuo infames, ac omnium dignitatum incapaces. Omnes tamen hujusmodi pœnæ requirunt sententiam Judicis, ut incurrantur; pro ut docent communiter cum Sanch. disp. 13., præter excommunicationem, quæ incurritur ipso facto.

VI. Quæritur ultimo; An si fœmina rapiatur ipsa volente, sed parentibus invitis, matrimonium dirimatur?

Respondeo cum Sanch. loc. cit., Hurt., Con. contra nonnullos, matrimonium inter Raptorem, & sic raptam non esse irritum; quia Trident. suo decreto constituente hoc impedimentum voluit tantum consulere libertati matrimonii, ad quam solius fœminæ liber consensus requiritur.

ARTICULUS IX.

De Impedimento disparitatis Cultus.

- I. *Matrimonium fidelis cum non baptizato est irritum; cum hæreticis tamen est illicitum: esto consuetudine in multis locis permittatur, si non sit periculum perversionis; nec pactum ineatur, quod aliqui ex filiis hæresi adhareant.*
- II. *Si alter ex conjugibus Infidelibus ad fidem convertatur, dissolvitur vinculum conjugale, si nolit alter sine injuria Creatoris cohabitare, aut si simpliciter cohabitare nolit.*
- III. *Si tamen velis cohabitare pacifice, probabilius tenetur fidelis discedere quoad torum.*
- IV. *Horum filii, si careant usu rationis, conjugem fidelem sequi debent; si vero sunt præditi usu rationis, liberum est illis sequi parentem, quem malunt. Quod si de rationis usu*

S

dubi.